Oostbrug, integraal ontwerp

Begrippen & kaders (werkversie)

BJ4691-HAS-NOK020-137-C1

Confidential

5.1, 2, e 5.1, 2, e

4 november 2025

Ontwerpinsteek Oostbrug

Ontwerpinsteek	Kern van de visie	Voordelen	Nadelen / Risico's
1. Nautisch georiënteerd (vaarweg & havenbelang centraal)	Oostbrug wordt ontworpen vanuit de primaire functie van het IJ als zeer belangrijke (inter)nationale scheepvaartroute. Doorvaartcapaciteit en veiligheid leidend.	- Optimale nautische veiligheid - Voorkomen economische schade - Sluit aan bij belangen RWS & POA - Minder risico op juridische procedures	- Beweegbare brugdelen complexer en duurder - Mogelijke beperking stedelijke ambities (hoogte) - Belangen fietsers/voetgangers komen wellicht in het geding (wachttijden bij openingen)
2. Sober en doelmatig	Oostbrug puur als functionele verbinding: veilig, betrouwbaar, onderhouds-arm.	- Lagere aanleg- en onderhoudskosten - Eenvoudiger te realiseren - Langere levensduur en voorspelbaarheid - Hogere duurzaamheid	- Beperkte ruimtelijke/ architectonische waarde - Minder uitstraling - Zal als sober ervaren worden
3. Verzorgde stadsbrug	Ruimtelijke kwaliteit staat centraal. Functie en vorm integraal ontworpen. Afwerkingsniveau: netjes en verzorgd.	- Internationale uitstraling - Trots & identiteit voor Amsterdam - Kan toeristische waarde genereren	- Hoge ontwerp- en realisatiekosten - Technisch complexer - Mogelijk langere doorlooptijd - Lagere duurzaamheid
4. High End	Oostbrug als visitekaartje voor Amsterdam: nadruk op esthetiek, architectuur en herkenbaarheid.	- Internationale uitstraling - Trots & identiteit voor de stad - Kan toeristische waarde genereren	- Hogere ontwerp- en bouwkosten - Technisch complexer - Mogelijk langere doorlooptijd
5. Duurzaam & circulair	Oostbrug als toonbeeld van klimaatbeleid: - minimale MKI - herbruikbare materialen - Energieneutraal.	- Past bij gemeentelijk beleid & EU-doelen - Innovatie en voorbeeldfunctie - Vermindert milieu-impact over cyclus	- Hogere initiële investeringskosten - Afhankelijk beschikbaarheid materialen - Hogere risico's in prestaties (gedrag materialen)
6. Adaptief & toekomstbestendig	Oostbrug is ontworpen voor aanpasbaarheid (veranderende verkeersstromen, klimaat, technologie).	- Lange termijn waarde - Vermindert risico van veroudering - Flexibiliteit bij gebruik (fiets, OV?)	- Hogere ontwerpcomplexiteit - Hogere initiële kosten - Onzeker of alle toekomstscenario's zijn ingeschat
7. Gebruikersgericht & beleving	Oostbrug als plek van verblijf en ervaring (wandelen, uitzicht, architectonische kwaliteit).	- Brug als openbare ruimte - Positieve sociale impact - Verhoogt stedelijke leefkwaliteit	- Extra ruimte & voorzieningen nodig - Hogere kosten - Mogelijk spanningsveld met puur verkeerskundige functie
8. (Inter)nationaal best practice (snel & efficiënt)	Oostbrug wordt gericht op bewezen internationale bouwmethoden (bijv. Design-Build, prefab, standaardisatie).	- Bewezen oplossingen, minder faalkosten - Kortere bouwtijd - Minder risico's	- Minder lokaal karakter - Mogelijk minder aansluiting bij Amsterdamse identiteit - Beperkte ruimte voor innovatie

Maakbaar

Maakbaarheid gaat over de vraag of de brug technisch en praktisch te realiseren is. Waarbij de uitvoeringsrisico's (ondergrond, vaarverkeer, etc.) geborgd zijn en op een efficiënte en veilige wijze gebouwd kan worden

A. Veilig, comfortabel en snel voor gebruikers

B. Functioneel, betrouwbaar en toekomstbestendig

Haalbaar

Haalbaarheid gaat over de technische, ruimtelijke en financiële mogelijkheden om de brug binnen de gestelde kaders van budget, Total Costs of Ownerschip (TCO), contract, planning, ruimtelijke kwaliteit, beleid (duurzaamheid), vergunningen en procedures (OER/MER) te realiseren

D. De Oostbrug voegt zich op zorgvuldige en gepaste wijze in de (historische) omgeving, voegt kwaliteit toe aan de stad en regio;

- **E. De Oostbrug geeft invulling aan duurzaamheidsambities van gemeente, regio en rijk.**

Gedragen

Een **gedragen** ontwerp betekent dat de brug door de omgeving, gebruikers, betrokken partijen en stakeholders wordt gezien als een waardevolle toevoeging aan de stad die tegelijkertijd recht doet aan hun belangen.

C. De Oostbrug is uitnodigend en genereert een positieve beleving

Mogelijke weging van de acht ontwerpinsteken

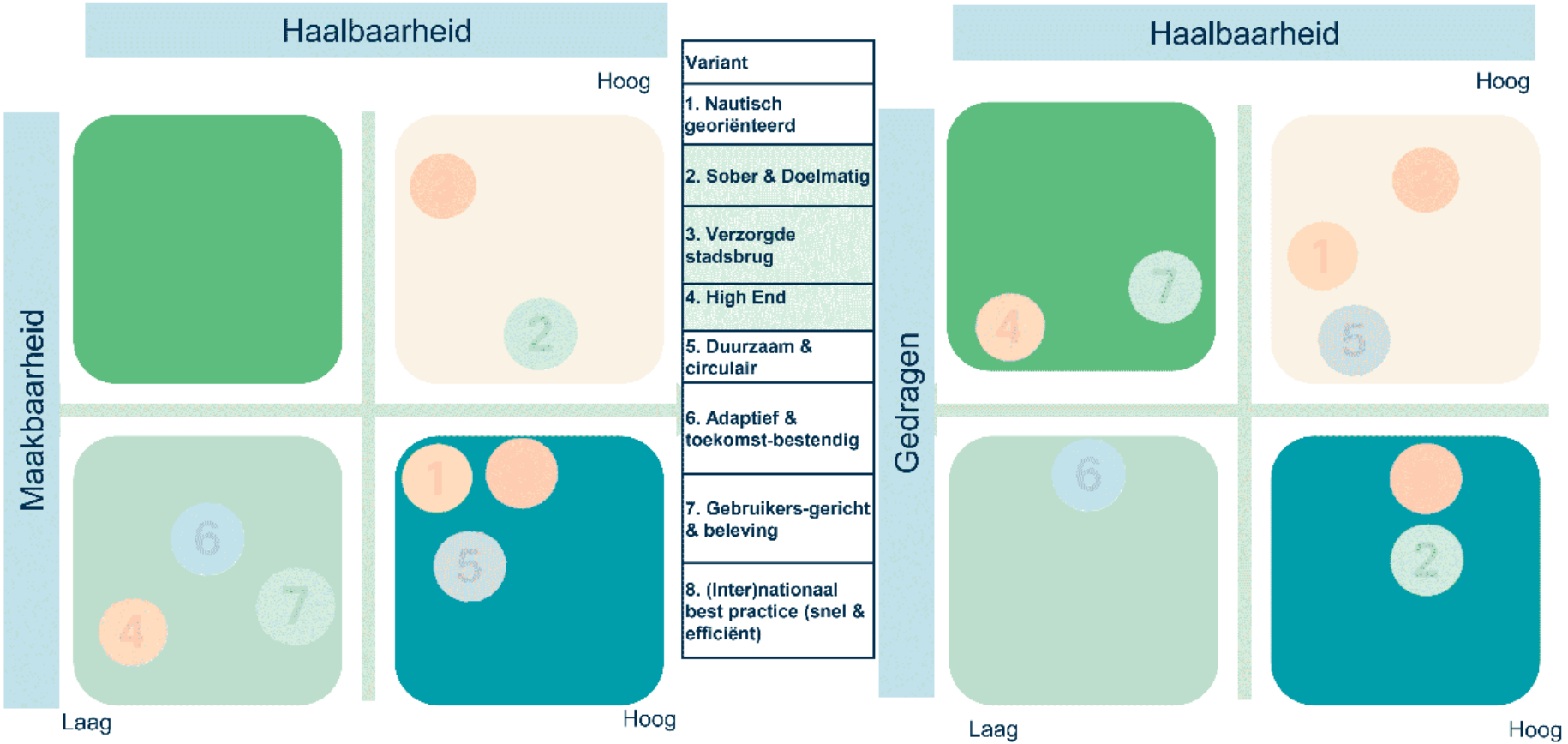

Kwaliteitsniveaus Oostbrug

De acht benoemde ontwerpinsteken van de Oostbrug, zijn getrechterd naar drie kwaliteitsniveaus. Voor al deze kwaliteitsniveaus moet voldaan worden aan 'duurzaam tenzij' beleid van de gemeente Amsterdam

Beeldkwaliteit-niveaus	Kern van de visie	Voordelen	Nadelen / Risico's
2. Sober en doelmatig	Oostbrug puur als functionele verbinding: veilig, betrouwbaar, onderhoudsarm.	- Lagere aanleg- en onderhoudskosten - Eenvoudiger te realiseren - Langere levensduur en voorspelbaarheid - Hogere duurzaamheid	- Beperkte ruimtelijke/ architectonische waarde - Minder uitstraling - Zal als sober ervaren worden
3. Verzorgde stadsbrug	Oostbrug voegt zich in het bestaande stadsbeeld en landschap: ruimtelijke kwaliteit voor omgeving staat centraal. Functie en vorm integraal ontworpen Afwerkingsniveau: netjes en verzorgd	- Alle onderdelen passen goed in context (zichtlijnen, erfgoed) - Hogere acceptatie door omgeving - Versterkt kwaliteit openbare ruimte - Oostbrug wordt als één ensemble ervaren	- Compromissen tussen functie en vorm
4. High End	Oostbrug als visitekaartje voor Amsterdam: nadruk op esthetiek, architectuur en herkenbaarheid.	- Internationale uitstraling - Trots & identiteit voor Amsterdam - Kan toeristische waarde genereren	- Hoge ontwerp-, realisatie- en onderhouds kosten - Technisch complexer - Mogelijk langere doorlooptijd - Lagere duurzaamheid

Sober & doelmatig

Sober & doelmatig	Toelichting
Constructief ontwerp	Eenvoudige, robuuste constructie met minimale detaillering. Prefab-beton of standaard staalconstructie met lage technische risico's en hoge maakbaarheid. Onderhoudsvriendelijk en voorspelbaar.
Duurzaamheid	Lage MKI-waarde door materiaalreductie, hergebruik standaardcomponenten en beperkte energie-inzet bij bouw. Minder mogelijkheden voor innovatie of energie-opwekking; vooral gericht op levensduurverlenging en efficiënt beheer.
Beeldkwaliteit	Functioneel, ingetogen en ordelijk. Brug voegt zich rustig in de omgeving maar heeft weinig onderscheidend karakter. Past bij het uitgangspunt veilig, comfortabel, snel – minder bij positieve beleving.

Verzorgde stadsbrug

Verzorgde stadsbrug	Toelichting
Constructief ontwerp	Evenwicht tussen techniek en vorm. Bijvoorbeeld slanke stalen boog of liggerconstructie met hoogwaardige detaillering en geïntegreerde installaties. Extra aandacht voor comfort (windhinder, dynamica) en aansluiting op aanbruggen en stedelijke routes.
Duurzaamheid	Toepassing van energieneutraliteit, circulariteit, biodiversiteit **en/of** klimaatadaptatie. Hergebruik elementen.
Beeldkwaliteit	Brug vormt één ensemble met kades en fietsnetwerk. Zorgvuldige materiaal- en kleurkeuze, goede verlichting en detaillering. Past in de historische context en versterkt de ruimtelijke kwaliteit. Wordt als zorgvuldig ontworpen stadsbrug ervaren.

High-end Oostbrug

High-end Oostbrug	Toelichting
Constructief ontwerp	Complexe, vaak unieke overspanning met maatwerkdetails en hogere technische eisen. Bouwrisico's, onderhoud en kosten significant groter.
Duurzaamheid	Integrale toepassing van energieneutraliteit, circulariteit, biodiversiteit en klimaatadaptatie. Hoog potentieel voor innovatie, bijvoorbeeld energie-opwekking, demontabel bouwen conform IFD, hogere materiaalinzet en dus hogere initiële MKI. Vergt actieve monitoring van CO_2-balans en circulariteitsdoelen.
Beeldkwaliteit	Brug als landmark en stadsicoon. Sterke visuele identiteit en bijdrage aan stedelijk imago, maar grotere kans op spanningen met nautische eisen en context. Hoge ruimtelijke impact vraagt breed draagvlak.

Opgave Oostbrug

Vraag: Welke Oostbrug krijgt de gemeente Amsterdam tegen welke benodigde investering?

Opgave 1: Hoe krijgen we eind 2025 een betrouwbaar antwoord op deze vraag vanwege de aankomende gemeenteraadsverkiezingen

Opgave 2: Hoe krijgen we een betrouwbaar antwoord op deze vraag ten behoeve van de Definitienota?

Doel 1: Eind 2025 van drie kwaliteitsniveaus Oostbrug, te weten ‘sober en doelmatig’,’verzorgde stadsbrug’, ‘high-end Oostbrug’ een betrouwbaar antwoord geven op de benodigde investering

Doel 2: Eind januari 2026? van drie kwaliteitsniveaus Oostbrug, te weten ‘sober en doelmatig’,’verzorgde stadsbrug’, ‘high-end Oostbrug’ betrouwbaar antwoord geven op de benodigde investering

De basis voor alle kwaliteitsniveaus

1. Het complete sober en doelmatige 3D civiel constructieve ontwerp op schetsontwerpniveau. Inclusief onderbouwing van de gemaakte keuzen
2. Tussentijdse SSK-raming december 2024 (op basis van SO-fase I)

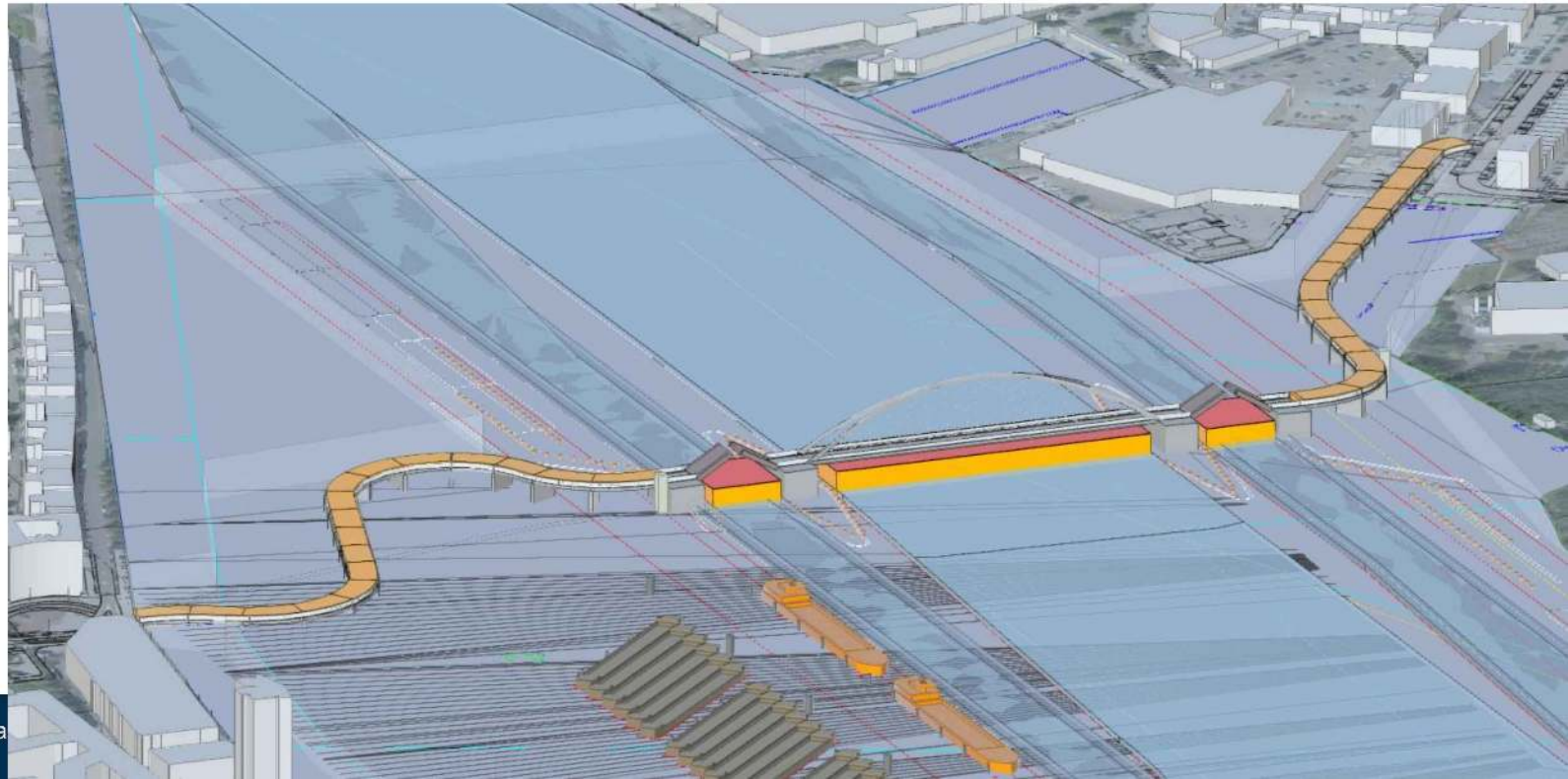

Tussentijdse raming december 2025

Vanwege het korte tijdsbestek kunnen we voor de tussentijdse raming geen integraal ontwerp maken. Wat wel kan is ‘losse’ duurzaamheidsmaatregelen beschouwen en ramen. Voor de beeldkwaliteit kunnen we voor de ‘Verzorgde Stadsbrug’ uitgaan van hogere eenheidsprijzen die een hoger afwerkingsniveau representeren.

Het ramen van een high-end brug is een stuk complexer, ons voorstel is uit te gaan van referentiebeelden van reeds gerealiseerde bruggen, om langs die route inzicht te geven in benodigde investeringen voor een dergelijk type brug

Beeldkwaliteitniveau	Constructief ontwerp	+ Duurzaamheid	+ Beeldkwaliteit
2. Sober en doelmatig	Oostbrug puur als functionele verbinding: veilig, betrouwbaar, onderhoudsarm.	Optie 1: Dekken aanbruggen in staal Optie 2: Dekken aanbruggen in beton	- Geen toevoegingen
3. Verzorgde stadsbrug	Oostbrug puur als functionele verbinding: veilig, betrouwbaar, onderhoudsarm.	Losse maatregelen die géén invloed op constructie hebben, zoals: - Beperkte ecologische maatregelen - Energieneutraal - Beperkte hittestress maatregelen	- Onderbouwde hogere eenheids-prijzen voor materiaal vanwege hoger afwerkingsniveau
4. High End	Oostbrug puur als functionele verbinding: veilig, betrouwbaar, onderhoudsarm.	Losse maatregelen die géén invloed op constructie hebben, zoals: - Ruime ecologische maatregelen - Energieleverend - Ruime hittestress maatregelen	- Vergelijking m^2 prijs referentie-beelden

SSK raming Januari 2026

Voor deze raming is het ‘noodzakelijk’ om de duurzaamheidsmaatregelen en beeldkwaliteit te integreren, de wijze waarop is nog nader in te vullen

Beeldkwaliteitniveau	Constructief ontwerp	+ Duurzaamheid	+ Beeldkwaliteit
2. Sober en doelmatig	Oostbrug puur als functionele verbinding: veilig, betrouwbaar, onderhoudsarm.	n.t.b.	n.t.b.
3. Verzorgde stadsbrug	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
4. High End	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.